

UNIVERSITETET I BERGEN

Utfyllande retningslinjer for opptak ved Universitetet i Bergen

Utarbeidd ved Studieavdelinga, Universitet i Bergen, 01. februar 2019

(Sist redigert 22.01.2024)

Versjon: 4

Innhold

Kapittel 1. Verkeområde	3
1-1. Verkeområde.....	3
Kapittel 2. Minstekrav for opptak	3
2-1. Generelle føresegner	3
2-1 (1) Generell studiekompetanse.....	3
2-1 (3) Engelskspråklege studieprogram.....	3
2-1 (5) Utfyllande om språkkrav for framandspråklege masterprogram.....	4
2-2. Opptaksgrunnlag masterutdanning	4
2-2 (3) Opptak til 2-årig masterprogram	4
2-4. Opptaksgrunnlag praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)	5
2-4 (3) Tofagsmodell og tilbod	5
2-6. Opptaksgrunnlag norsk kurs for eksterne søkarar.....	5
2-6 (1) Kven kan ha rett til kurs?	5
2-6 (3) Om rangering	5
Kapittel 3. Realkompetanse	6
Kapittel 4. Kvotar og opptaksrammer	6
4-1 (2) Ulike kvotar	6
Kapittel 5. Rangering	7
5-4. Poengberekning og rangering av søkarar til 2-årige masterprogram og PPU	7
5-4 (1) Konkurransespoeng.....	7
5-5. Poengberekning og rangering av søkarar til erfaringsbaserte master, etter § 5 i forskrift om krav til mastergrad	7
5-6. Rangering av søkjarar som ikkje kan poengutrekast	7
Kapittel 6. Tilbod på visse vilkår	7
Kapittel 7. Felles føresegner om administrative forhold.....	7
7-1. Reservasjon av studieplass.....	7
7-2. Førehandsløfte	8
7-3. Fristar	8
7-3 (1) Tidsfristar	8
7-3 (2) Dokumentasjonsfristar	9
7-4. Verifisering av dokumentasjon	9
Kapittel 8. Utfyllande reglar	10
8-1. Utfyllande reglar.....	10

Kapittel 1. Verkeområde

1-1. Verkeområde

Utfyllande retningslinjer for opptak ved UiB er heimla i [forskrift om opptak til høgre utdanning](#) og [forskrift om opptak til Universitetet i Bergen](#). Retningslinjene gjeld for opptak til studieprogram som er omfatta av forskrift om opptak til Universitetet i Bergen.

Kapittel 2. Minstekrav for opptak

2-1. Generelle føresegner

2-1 (1) Generell studiekompetanse

Reglar for opptak på grunnlag av generell studiekompetanse, inkludert unntaksbestemmelsane, er fastsett i forskrift om opptak til høgre utdanning og forskrift om opptak til Universitetet i Bergen.

2-1 (3) Engelskspråklege studieprogram

e) Annan godkjent dokumentasjon:

Cambridge Assessment English exams

University of Cambridge exams, frå 2005 med følgende resultat:

- *Proficiency (CPE)*, med resultat A, B eller C
- *Advanced (CAE)*, med resultat A, B eller C
- *First Certificate of English* med karakteren A

International Baccalaureate (IB)

- Fullført International Baccalaureate (IB) program med *English at Higher Level (HL)*
- Resultat må vere 4 eller betre.

Unntaksbestemmelse: UiB gir unntak frå kravet om engelskkunnskapar for søkarar med fullført vidaregåande skule frå Australia, Canada, Irland, Storbritannia, USA og New Zealand. UiB gir også unntak for søkarar som har fullført minst eitt år høgare utdanning, med engelsk som undervisningsspråk, i desse landa.

I tillegg vil søkarar som har fullført og bestått vidaregåande utdanning frå enkelte land kunne oppfylle engelskkravet. Utfyllande liste over land og utdanning som gir grunnlag for unntak, finnes på denne nettsida: <https://www.uib.no/en/education/49142/english-language-requirements#exemptions>

Følgande masterprogram ved UiB er engelskspråklege:

- Master's Programme in Global Development Theory and Practice
- Master's Programme in Development Geography

- Master's Programme in Physical Geography
- Master's Programme in Politics and Governance of Global Challenges
- Master's Programme in System Dynamics
- Master's of Laws (LL.M.) Programme in EU and EEA law
- Master's Programme in Global Health
- Master's Programme in Biomedical Sciences

Merk: [Masterprogram i engelsk](#) har et strengere krav til engelskkunnskapar. Se programmets studieplan for informasjon om språkkrav.

2-1 (5) Utfyllande om språkkrav for framandspråklege masterprogram

Masterprogram med undervisning på eit anna språk enn engelsk og norsk, kan ha unntak frå kravet om norskkunnskapar og samtidig fråvike det generelle kravet som gjelder for engelskspråklege program. Søkarane til desse programma må dokumentere engelskkunnskapar på følgande nivå:

- IELTS academic – International English Language Testing System (British Council's): Minimum score of **6.0** on **each** of the bands: Listening, Reading, Writing and Speaking
- TOEFL - Test of English as a Foreign Language, internet-based test (iBT): Minimum score of **80**
- PTE Academic – Pearson Test of English Academic: Minimum **overall score of 53**
- Annan dokumentasjon kan godkjennast etter individuell vurdering.

Følgande program reknast som framandspråklege masterprogram ved UiB:

- Masterprogram i fransk
- Masterprogram i italiensk
- Masterprogram i spansk litteratur og språk
- Masterprogram i tysk
- Masterprogram i russisk
- Masterprogram i kinesisk
- Masterprogram i japansk

2-2. Opptaksgrunnlag masterutdanning

2-2 (3) Opptak til 2-årig masterprogram

b) Dokumentasjon

Søkaren må dokumentere ein fagleg fordjuping på minst 80 studiepoeng, relevant for det studiet søkaren søker opptak til. Ved tvilstilfelle blir det gjort ei fagleg vurdering av om utdanninga er relevant eller ikkje.

e) Karakterkrav

Alle 2-årige masterprogram ved UiB har krav om gjennomsnittskarakter C eller betre i den faglege fordjupinga. Sjå *Utrekning av vekta karakterpoeng*, 3.1.2.

Den faglege fordjupinga kan bestå av bestemte emne (normalt spesialiseringa i bachelorgraden), eller heile bachelorgraden. Kva som inngår i den faglege fordjupinga skal gå fram av studieplanen for programmet.

Frå opptaket 2020 skal alle program ved UiB, som hovudregel, ha krav om 3,00 som gjennomsnittskarakter for opptak til masterprogram.

Unntak frå 3,00: Alle program ved Det humanistiske fakultet har ei tolking av gjennomsnittskarakteren C = 2,50. Erfaringsbaserte masterprogram fastset egne karakterkrav i studieplanen.

2-4. Opptaksgrunnlag praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

2-4 (3) Tofagsmodell og tilbod

UiB avgjer for kvart studieår kva fag som vert utlyst på eitt- og tofagsmodellen, og kva fagkombinasjonar som er moglege på tofagsmodellen.

I PPU er det mogleg å søke opptak til fire alternativ i Søknadsweb. Det er mogleg å få opptak i inntil to fag. Søkarar som får tilbod om opptak i to fag, må takke ja til både faga. Kapasitet på eit fag eller uvanlege fagkombinasjonar kan i nokre tilfelle hindre opptak til tofagsmodellen.

Sjå opptakskrav til PPU: <https://www.uib.no/utdanning/laerer/49375/opptakskrav-praktisk-pedagogisk-utdanning-ppu>.

2-6. Opptaksgrunnlag norskkurs for flyktingar og innvandrarar

2-6 (1) Kven kan ha rett til kurs?

Søkaren må ha gyldig opphaldsløyve og bu i Noreg på søknadstidspunktet.

Søkarar som tilfredsstillar opptakskrava, men som ikkje tidlegare har gjennomført undervisning og greidd eksamen for eit norskkurs ved UiB, må delta på ei plasseringsprøve for å kartleggje sitt språklege nivå. Søkarar som ikkje møter til plasseringsprøva vil ikkje bli vurdert for opptak. Plasseringsprøva er berre gyldig for det semesteret det er søkt om opptak til og det påfølgjande semesteret.

Søknadar frå søkarar som har fått opptak til norskspråklege studieprogram gjennom Samordna opptak, vil ikkje bli vurdert for trinn 2 og 3.

2-6 (3) Om rangering

Ved behov blir søkarar rangerte på følgjande måte:

Søknadene delast i to grupper:

- [Flyktingar](#)
- Innvandrarar

a) Flyktingar blir prioritert føre andre søkarar.

b) Søkarar til trinn 3 som har gjennomført undervisning og greidd eksamen på trinn 2 ved UiB blir rangerte føre søkarar som kvalifiserer via plasseringsprøve eller via eksamen avlagt ved ein annan utdanningsinstitusjon.

c) For å kvalifisere til trinn 4 må søkaren ha avlagt eksamen på trinn 3 ved UiB med karakter C eller betre. Tildeling av plass skjer på bakgrunn av eksamenskarakter på trinn 3.

d) Søkarar som har delteke på kurs og ikkje greidd eksamen, blir ikkje prioritert til kurs på same nivå på nytt. Ved ledig kapasitet kan det bli gjeve opptak på særskilt grunnlag.

e) Om prioriteringar må gjerast innanfor ei eller begge gruppene søkarar, blir ein rangert på bakgrunn av loddtrekning.

Merk: Studiestart kan ikkje bli utsett til neste semester

Kapittel 3. Realkompetanse

Forskrift om opptak til høgre utdanning opnar for at personar utan generell studiekompetanse kan få opptak til studium ved Universitetet i Bergen. Realkompetanse er ein unntaksbestemmelse for søkarar som er 25 år eller eldre i søknadsåret, og som ikkje har generell studiekompetanse, jf. forskrift om opptak til høgre utdanning, § 2-2.

Følgande kriterium blir lagt til grunn for godkjenning av realkompetanse:

- Søkaren må vere 25 år eller eldre i søknadsåret.
- Søkaren har ikkje generell studiekompetanse.
- Spesielle opptakskrav må vere dekkja.
- Krav om praksis: Søkar må dokumentere minst fem år fulltidspraksis, eller ein kombinasjon av praksis og utdanning. For søkarar med særleg relevant praksis eller utdanning kan ein gjere unntak frå 5-årskravet. Søkarar som har vore forhindra frå å gjennomføre praksis (for eksempel som følge av sjukdom eller liknande) kan søke om unntak.
- Alle søkarar må dokumentere naudsynte kunnskapar i norsk (eller annet nordisk språk) og engelsk.

Krav til dokumentasjon:

- Utdanning dokumenterast med vitnemål, kompetansebevis, årskursbevis, karakterutskrift eller liknande frå høgre utdanning, vidaregåande utdanning eller annan utdanningsinstitusjon.
- Arbeidserfaring må dokumenterast med arbeidsattest med varigheit og omfang (i timer per uke eller stillingsprosent).
- Førstegongsteneste må dokumenterast med bevis på avtent tid i førstegongsteneste.
- Ved søknad til det samordna opptaket: Eigenerklæring der søkar skriv om motivasjon og forventning til studiet, samt eigenvurdering av kvifor søkar meiner å kunne gjennomføre studiet.
- Ved søknad til enkeltemne: Søkar må legge ved eit [eige skjema](#) med liste over aktuelle emne.

Kapittel 4. Kvotar og opptaksrammer

4-1 (2) Ulike kvotar

I spesielle tilfelle kan det opprettast kvoter for søkarar, for eksempel på grunn av tilsetjingsforhold, geografi, faglege forhold, nasjonale og internasjonale avtaler eller egne studentar.

Kapittel 5. Ranging

5-4. Poengberegning og ranging av søkarar til 2-årige masterprogram og PPU

5-4 (1) Konkurransespoeng.

Konkurransespoeng består av karakterpoeng, pluss eventuelle tilleggspoeng. Bruk av tilleggspoeng er oppgitt i studieplanen til det aktuelle programmet.

Følgande omrekningstabell blir lagt til grunn ved utrekning av vekta karaktergjennomsnitt for søkjarar med talkarakterar:

Talkarakter	Bokstavkarakter	Gir følgende talekvivalent
1,0-2,2	A	5
2,3-2,5	B	4
2,6-2,7	C	3
2,8-3,0	D	2
3,1-4,0	E	1

5-5. Poengberegning og ranging av søkarar til erfaringsbaserte master, etter § 5 i forskrift om krav til mastergrad

For erfaringsbaserte masterprogram, skal rangeringsgrunnlag, rangeringsmetode og bruk av fagleg vurdering fastsettast i studieplanen, jf. forskrift om opptak til Universitetet i Bergen, § 5-4.

5-6. Ranging av søkjarar som ikkje kan poengutrekna

Søknader som ikkje kan poengberekna, blir individuelt vurdert. Dette gjeld søkarar som har utanlandsk utdanning som ikkje kan reknast om, høgere utdanning utan karakter eller realkompetanse.

Kapittel 6. Tilbod på visse vilkår

Universitetet kan gi søkarar som manglar nødvendig opptakskrav tilbod på vilkår («betinget opptak»). Søkarar må dokumentere at manglande opptakskrav blir dekkja innan fristen for semesterregistrering (1. september for hausten og 1. februar for våren).

Kapittel 7. Felles føresegner om administrative forhold

7-1. Reservasjon av studieplass

Søkarar som har fått reservert studieplass må registrere ny søknad i neste opptak, men vil her være garantert nytt tilbod.

Praksis for søknader om reservasjon grunna førstegongsteneste

Søkarar som dimitterer etter 1. september i det påfølgande året må søke om reservasjon av studieplass i to år.

7-2. Førehandsløfte

Søkarar som kan dokumentere at dei har behov som tilseier at dei treng tidleg opptak, kan få førehandsløfte, jf. forskrift om opptak til Universitet i Bergen, §7-2. Eit slikt førehandsløfte kan berre gis til søkarar med poengsum som er lik eller høgre enn medianen ved siste opptak.

Frist for å søke om tidleg opptak er 1. mars, og søkaren må være kvalifisert på søknadstidspunktet.

Grunnar som kan gi tidleg opptak er:

- Søkar er i jobb og har meir enn to månaders oppsigelsestid eller må søke permisjon. Dette må dokumenterast med attest frå arbeidsgivar om oppsigelsestid eller permisjon, eller arbeidskontrakt og lønnslipp for den siste månaden.
- Søkar er sjølvstendig næringsdrivande og skal avvikle verksemda i forbindelse med studium. Dette må dokumenterast med attest frå Skatteetaten eller foretaksregister om sjølvstendig næringsverksemd.
- Søkar må flytte med familie på grunn av jobb, barnehageplass eller skulebytte. Dette må dokumenterast med bustadsattest frå Skatteetaten for søkar og barna, eller søkar og sambuar/ektefelle.

7-3. Fristar

7-3 (1) Tidsfristar

Interne fristar ved UiB

- 1. desember er frist for å melde inn studium for kommande år.
- 20. september er frist for å melde inn program som skal lyses ut for søkarar frå utanfor EU
- 1. desember er frist for fastsetting av kvoter og opptaksrammer.
- Trekk av studium i det lokale opptaket må skje i rimeleg tid etter at søkartal er kjent.

7-3 (1) A Tidsfristar i masteropptak ved UiB

Masteropptak (søkarar busett i land i Norge og Norden, og EU/EØS og Sveits)

- 1. februar: Søknadsweb opnar for søkning til masterprogram ved UiB.
- 1. mars: Søknadsfrist for søkarar busett i EU/EØS og Sveits og for søkarar som kan dokumentere behov for tidleg opptak.
- 15. april: Søknadsfrist for søkarar busett i Noreg og Norden.
- 1. mai: Søkarar busett i EU/EØS og Sveits får svar på søknad.
- 1. juli: Frist for å omprioritere søknadsalternativ, og frist for å dokumentere utdanning fullført inneverande semester.
- 6. juli: Søkarane busett i Norge og Norden får svar på søknad.

Internasjonalt masteropptak (søkarar busett i land utanfor Norge og Norden, og EU/EØS og Sveits)

- 1. november: Søknadsweb opnar for søkning til internasjonale masterprogram
- 1. desember: Søknadsfrist for søkarar busett i land utanfor Norden og EU/EØS og Sveits
- Ca. 1. april: Søkarane får svar på søknad om opptak

Masteropptak - vårsemester: På program med ledig kapasitet etter haustopptaket, kan vi gjennomføre suppleringsopptak. Suppleringsopptak annonserast på UiB sine nettsider.

7-3 (1) B Tidsfristar for PPU

Praktisk-pedagogisk utdanning

- 1. februar: Søknadsweb opnar for søkning til PPU
- 15. april: Søknadsfrist for alle søkarar og frist for å laste opp søknadsdokument
- 1. juli: Frist for å omprioritere søknadsalternativ og for å laste opp dokumentasjon på utdanning som fullførast inneverande semester
- 6. juli: Søkarane får svar på søknad om opptak. Tilbod om opptak kan sendast til kvalifiserte søkarar fortløpande

7-3 (1) C Tidsfristar for norskkurs

Norskkurs for eksterne søkarar

- Søknadsfrist: 15. april for opptak til haustsemesteret
- Søknadsperiode : 2. mars-2. mai
- Søknadsfrist: 15. oktober for opptak til vårsemesteret
- Søknadsperiode: 15. august-15. oktober

7-3 (2) Dokumentasjonsfristar

Opptakskrav må dokumenterast, jf. forskrift om opptak til Universitetet i Bergen, §7-3. (2).

Dersom dokumentasjonen er på eit anna språk enn skandinavisk eller engelsk, må søkar få den oversett. Oversettingar skal gjerast av translatør eller tolketeneste. Søkar må laste opp både originalen og oversettinga innan oppgitt frist.

7-4. Verifisering av dokumentasjon

All dokumentasjon som skal ligge til grunn for søknadsbehandlinga må lastast opp i søknaden, eller gjerast elektronisk tilgjengeleg for sakshandsamar. Skal ikke lastes opp i søknadsportalen, men må sendes som papirkopier i posten eller ved bruk av godkjent elektronisk løysning. Søkarer er sjølv ansvarleg for at dokumentasjonen som er lagt ved søknaden er riktig.

Dokumentasjonen som er lagt ved søknaden skal rutinemessig verifiserast for alle opptak til Universitetet i Bergen.

Rutinemessig verifikasjon blir gjennomført som stikkprøvekontroll, der utvalet er tilfeldig. Størrelsen på utvalet vil variere med kor mange søkarar det er i opptaket, men minimum 10 % av møtte studentar skal kontrollerast.

Universitetet kan gjennomføre verifikasjon av innsendt dokumentasjon i heile perioden frå dokumentasjonen er mottatt til studieretten går ut.

Informasjon om kontroll av dokumentasjon

Søkarar i opptaket skal få informasjon om at dei kan få krav om å vise fram original dokumentasjon som ligger til grunn for søknaden. Søkarane skal gjerast merksame på konsekvensar av eventuell

mangelfull verifikasjon og forfalsking. Universitetet kan også kontakte utstedar av dokumentasjonen for verifikasjon dersom universitetet ser det som føremålstenleg.

Ved verifikasjon av dokumentasjon skal søkeren varslast på e-post, til den registrerte e-postadressa i studentdatabasen. Varsel skal innehalde:

- Kva dokumentasjon som krevst framvist for kontroll
- Kvar og korleis dokumentasjonen skal bli lagt fram
- Frist for framlegging
- Konsekvens ved manglande oppfølging av kravet

Konsekvensar ved mangelfull verifikasjon og forfalsking

Dersom universitetet finn at framvist dokumentasjon er mangelfull ved verifikasjon, kan dette føre til at søkeren mistar studieretten sin og dermed rett til å fullføre utdanninga.

Falske vitnemål, falske dokument eller dokument frå falske institusjonar vil bli inndratt. Dette fører til at søker ikkje vil få opptak eller få godkjent utdanning i inntil eitt år.

Vedtak kan klagast på til universitetets sentrale klagenemnd, eller til nasjonal klagenemnd som er tilknytt Samordna opptak.

Falsk dokumentasjon rammes av Straffelovens § 361 og § 365, og blir meldt til politiet.

Kapittel 8. Utfyllande reglar

8-1. Utfyllande reglar

8-1 (2) Vesentlege endringar i opptakskrav

a) Lokale opptak:

1. desember er frist for å melde inn mindre endringar i opptakskrav for opptak, kommande haust.

1. februar er frist for å melde inn vesentlege endringar i opptakskrav for opptak neste år (jf. forskrift om opptak til Universitetet i Bergen § 8-1 (2)).

b) Samordna opptak:

Det gjelder egne reglar og fristar for endring av opptakskrav for program lyst ut i Samordna opptak.